

Bara jag

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Ellen är med i de snygga tjejernas gäng i skolan, men det är bara för att hon är vän med Sara, en av skolans snygga tjejer. Sara gillar att festa och flirta, men det gör inte Ellen. En dag börjar en ny tjej i klassen. Ellen tycker att Luna är vacker fast hon inte ser ut som tjejerna i det snygga gänget.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå olika texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter och hur man anpassar innehållet till olika mottagare. Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. (SV åk 7–9)
- Berättande texters budskap och uppbyggnad med miljö- och personbeskrivningar samt dialoger. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

DISKUTERA

Gäng

I Ellens klass finns det flera gäng. Vilka gäng finns det? (Tjejerna med höga betyg, de fem killarna, de snygga tjejerna och resten.)

Vilka ingår i gänget "resten"?

Varför bildas det gäng i en klass?

Är det bra eller dåligt med gäng?

Hur är det att vara ny i en klass med flera olika gäng?

Vilket gäng vill Luna vara med i? (Inget. Hon vill ha ett eget gäng: De som inte är som alla andra.)

Ellens förändring

Hurdan är Ellen i början av boken? Tänk på hennes relation med Sara och varför hon får vara med i de snygga tjejernas gäng. Vad händer när Luna börjar i klassen? Hur förändras Ellen då? Är Ellens förändring bra eller dålig?

Man kan säga att Luna är en katalysator som får saker och ting att förändras.

Killar som tafsar

På festen känner Ellen att någon är bakom henne. Hon tror att det är en full kille som vill tafsa på henne. Är det ofta så? Varför händer sådant? Vad kan man göra åt det?

VAD HÄNDER SEDAN?

När Ellen kommer hem är hon glad. Vad tror hennes mamma att det beror på?
(Hon tror att det beror på att Ellen har blivit kär i en kille.)

Vad hade hänt om Ellen hade besvarat mammans fråga "Vad heter han?" med "Hon heter Luna", tror eleverna?

Låt halva klassen i par skriva en dialog mellan Ellen och mamman, där Ellen berättar att hon är kär i Luna.

Andra halvan arbetar i par och skriver en dialog där Ellen berättar för Sara att hon är kär i Luna.

Låt eleverna spela upp dialogerna i klassen eller i grupper.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Första dagen

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Hur ser Ellen att Sara har varit bortrest?
Saras hår är blekt och hennes hud är brun.
2. Folk sitter i små gäng. Vilka gäng finns det?
Tjejerna med höga betyg, de fem killarna, de snygga tjejerna och resten.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

3. Vilken tid på året är det?
Det är sommar, augusti när skolorna börjar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

4. Vilka elever är med i gänget som kallas "resten", tror du?
Eget svar.

Snygga gänget

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

5. Hur ska man se ut för att vara med i de snygga tjejernas gäng?
Man ska vara blond med blå ögon och ha dyra kläder.
6. Vad är speciellt med den nya tjejens utseende, som Ellen reagerar på?
Den nya tjejen är inte sminkad.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

7. Vad menar Jonna när hon säger att det ser ut som om den nya tjejen nyss har stigit ur sängen.
Eget svar. (Kanske att hon inte har sminkat sig.)
8. Vad får vi veta om Ellens intressen?
Hon är intresserad av att måla.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

9. Ellen passar egentligen inte in i de snygga tjejernas gäng. Varför gör hon inte det? Varför får hon ändå vara med? Hur tror du att det känns?
Eget svar.

Äkta rött

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

10. Vad ska hända på fredag?
Det ska vara skolfest på fredag.
11. Vad är speciellt med Lunas hår?
Det är äkta rött, inte färgat.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

12. "Du är ju helt borta", säger Sara. Vad menar hon med det?
Hon menar att Ellen tänker på något annat och inte hör att Sara pratar med henne.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

13. "Det här är Luna", säger läraren, "ta hand om henne". Vad händer när läraren säger så, tror du? Skulle läraren ha gjort på något annat sätt?
Eget svar.

Fixa kille

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

14. Varför ska Ellen gå på skolfesten?
Hon ska gå på skolfesten för att Sara gör det.
15. Sara och Ellen har helt olika uppfattningar om Viktor. Vad tycker de?
Sara tycker att Viktor är läcker, snygg och gullig. Ellen tycker att han är en pajas och att han inte är värd Sara.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

16. I det här kapitlet märker vi att Ellen tänker en del på Luna. Hur märks det?
Ellen tänker på Lunas hår när hon ser Saras röda läppstift.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

17. Varför brukar Ellen titta bort när hon möter killen hon kysste förra året?
Eget svar.

Förfest

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

18. Vad gör "de snygga tjejerna" på förfesten?
De dricker cider.
19. När Luna kommer ut från toaletten blir Ellen glad. Varför blir hon det?
Hon blir glad för att Luna kommer ihåg hennes namn.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

20. Vad tycker Luna om att det finns flera olika gäng i klassen? Hur vet vi det?
Luna tycker inte att det är bra. Hon säger att hon trivs, men det är många olika gäng.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

21. På förfesten dansar och sjunger alla utom "de snygga tjejerna", som dricker cider. Varför gör de det, tror du?
Eget svar.

Ett eget gäng

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

22. Ellen och Luna pratar om vilket gäng Luna passar in i. "Resten", säger Ellen. Vad säger Luna?
Luna säger att hon ska ha ett eget gäng: de som inte är som alla andra.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

23. Det dunkar i Ellens öron och hon har fjärilar i magen. Varför?
Antagligen för att hon har träffat Luna. Hon kanske är kär i henne.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

24. Ellen frågar sig om hon håller på att bli sjuk. Varför förstår hon inte vad det är som händer?
Eget svar.

Dansa ensam

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

25. Vad gör Sara genast när hon kommer till festen?
Sara spanar efter Viktor.
26. Ellen känner att någon är bakom henne? Vem tror hon att det är?
Hon tror att det är någon full kille som vill tafsa på henne.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

27. Hur vet vi att Ellen är kär i Luna?
Det ilar i magen när hon ser Luna. Det känns som om hon ska kräckas, men det känns bra.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

28. Varför gömmer flickorna all dricka i buskarna?
Eget svar.

Riktig dans

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

29. Kapitlet heter "Riktig dans". Varför heter det så?
Ellen och Luna dansar på riktigt. De hoppar och skrattar. Sara och de andra tjejerna står bara och trampar och kollar på killar.
30. Hur slutar kapitlet?
Ellen och Luna går ut.

Vad ska du göra?

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

31. Varför säger Ellen att hon ska plugga vidare efter skolan?
Hon vet inte. Kanske för att Sara ska göra det.
32. Vad kan Luna tänka sig att göra efter skolan?
Hon kan tänka sig att vara au pair, guide, brevbärare eller starta egen firma.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

33. Mira och Jonna står och röker med några andra. De hälsar inte på Ellen och Luna. Varför inte, tror du?
Eget svar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

34. Hurdan är Ellens relation med Sara egentligen?
Eget svar.

Röda kinder

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

35. Ellen berättar om sin hemliga dröm. Vad är det för dröm?
Ellen vill måla.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

36. Varför kan Ellen inte säga att hon just nu målar färgen i Lunas hår?
Eget svar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

37. Vad är abstrakt konst?
Eget svar. (Konst som inte föreställer något speciellt; inte ett hus eller landskap eller en människa.)

Vanlig juice

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

38. Vad bjuder Luna Ellen på, som är lite förvånande?
Hon bjuder Ellen på juice som inte är blandad med alkohol.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

39. På vilket sätt märks det att Luna är en stark person som går sin egen väg?
Hon gör inte som alla andra och dricker alkohol. Hon känner inte för det.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

40. Vad menar Ellen när hon frågar om Luna kommer från en annan planet?
Eget svar.

Sara gråter

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

41. Ellen tror att Luna tycker att hon är knäpp. Varför tror hon det?
Ellen tror att Luna tycker att hon knäpp för att hon glör på Lunas mun som om hon hoppas att hon ska kyssa henne.
42. Varför gråter Sara?
Hon gråter för att Viktor har kysst en annan tjej.
43. Hur slutar kapitlet?
Luna har gått därifrån.

Det är lugnt

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

44. För en gångs skull talar Ellen om för Sara vad hon ska göra, inte tvärtom. Vad gör Ellen?
Hon säger att Sara har druckit tillräckligt och lägger in flaskan i busken.
45. Vart är Luna på väg?
Hon är på väg hem.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

46. Vad menar Luna när hon frågar Ellen om hon är kär i Sara, tror du?
Eget svar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

47. Vad tror du händer i nästa kapitel?
Eget svar.

Tänk om ...

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

48. Här får vi veta att Luna inte är intresserad av killar. Hur får vi veta det?
Luna säger att hon inte är kär i Sara, utan någon annan. Det är inte en kille.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

49. Vad menas med kapitelrubriken, "Tänk om ..."?
Eget svar.

Namnet börjar på E

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

50. När Luna säger att hon är kär i en tjej vars namn börjar på E vet Ellen att det är hon själv. Hur vet hon det?
Hon är den enda i klassen som har ett namn som börjar på E.
51. Luna är inte säker på att Ellen gillar tjejer. Hur tar hon reda på det?
Hon kysser Ellen.
52. Vad tycker Ellen om kyssen?
Den känns rätt, inte alls som med killen.

Jag svävar

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

53. Vad frågar Ellen Luna?
Hon frågar henne om hon vill komma och titta på hennes målningar.
54. Mamma tycker att Ellen ser så glad ut. Vad tror hon att det beror på?
Hon tror att Ellen har träffat en kille.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

55. När Sara ringer och frågar om Ellen ska med och festa mer, säger Ellen god natt och trycker av mobilen. Hur tolkar du det? Vad innebär det för Saras och Ellens relation?
Eget svar.

Bara Luna

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

56. Luna betyder verkligen mycket för Ellen. Hur vet vi det?
Ellen ska visa sina tavlor för Luna. Hon har aldrig visat dem för någon, inte ens för sin mamma.